MINĖJIMAS

Vilniuje pradėjo eiti laikraštis "Lietuvos Rytai" 1923 m.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

ORAS

Numatoma: debesuota, lietinga

Vardodienis: Antoninas. Putinas. Įgauja.

LIV METAI, 110 (1,087) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1940, GEGUŽĖS-MAY 10 D. KAINA 3 CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 11 1940 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATION

New York Public Library 470 Fifth Ave.

ŠIANDIEN

Kmosomolcų įtaka
Kas kam patinka
Šiaudinis sviestas
Ir vėl apie aukas

PIJUS BUKŠNAITIS

Katalikų vienas dienraštis, rašydamas apie besiartinantį LRKSA 52-jį seimą, be kita ko sako:

"Mes negalime tenkintis vien tik senąja karta. Laikas jau po Susivienijimo vėliava rikiuoti jaunąsias kartas."

Čia įrodymas, kad ir katalikai užsikrėtė komsomolizmo dvasia, skaldančią mūsų visuomenę į senius ir jaunuolius

Kodėl mūsų jaunuomenė turi atskirai rikiuotis po bet kuria vėliava?

Juk buvo laikai, kuomet ir dabartiniai visuomenės veikėjai buvo jaunuoliai, bet jie įėjo į viešąją veiklą ne kaip atskiros kadros, bet jau esamosios visuomenės dalis. Vieni seno anksčiau, kiti vėliau, o prie jų dėjosi jaunesnės jėgos ir visi kartu dirbo visuomenės labui.

* * *

Visuomenės skaldymas sulig amžiaus prasidėjo Sovietuose, kuomet radikalė valdžia pradėjo nepasitikėti seniems, plačiau į gyvenimą žiūrintiems veikėjams. Buvo sukurta komunistinės jaunuomenės sąjunga (KOM-SO-MOL), su tikslu išstumti iš politinio gyvenimo senius.

Ar tas reikalinga ir katalikams?

* * *

Vienas komunistų dienraštis brūkšt ir išaikino VIENYBEI, kodėl 5,277 rusų kareiviai buvo apmainyti tik ant 775 suomių. Girdi, dėl to, kad suomiams taip patiko bolševikų valstybė, prieš kurią jie taip šiaušėsi, kad urmu pasiliko amžinai ten gyventi, kuomet bolševikai, padus pasipustę, galvatrukčiais bėgo iš tos buržujiškos Suomijos, į kurią su tokiu įnirtimu smelkėsi.

Mat, apsiriko, vargšai!

Ir ko tik tie Sovietai taip smelkiasi į svetimas šalis, jei ten taip negerai?

Tas lengva suprasti tik komunistams, bet ne Bukšnaičiui.

* * *

Vienas dienraštis rašo: "Laisvė ir Vilnis stiprėja; Kelėivis jaučiasi įsiklampojęs; grigaitizmas yra piktoji dvasia lietuvių politikoj."

Įspėkite dabar, kas lietuvių politikoje angelai?!

* * *

Sakoma, kad nepaliaujamu ko nors kartojimu galima kitiems įkalbėti ir nebūtus daiktus.

Lenkai, besigirdami viskuom, kas tik lenkiška, gali, anot juokdarių, net iš šiaudų sumušti sviestą. Mat šiaudai lenkiškai vadinasi "sloma," o sviestas — "maslo." Reikia skubiai kartoti nesustojant: "sloma-sloma-sloma..." ir, matysite, kad pasidarys "maslo" —sviestas!

Ar tik nemano komunistų spauda sumušti kokį sviestą, ar margariną iš nepaliaujamo kartojimo, būk lietuviai tautininkai šmeižia Sovietų Sąjungą?

Štai dabar vienas jų dienraštis vėl rašo: "...Amerikos lietuvių tautininkai, neišskiriant ir sandariečių, vis dar su pamėgimu niekina Sovietų Sąjungą..."

Tokia nuobodulio pasaka— nieks kitas, kaip tik sloma-maslo.

Vienas dienraštis rašo: "Ir kunigai renka aukas Vilniaus žmonėms šelpti. Bet jie tų aukų nesiunčia ten, kur siunčia visi kiti amerikiečiai: jie siunčia Lietuvos Katalikų Veikimo Centrui."

Ir čia pat tas dienraštis pranašauja: "Išdigs Lietuvoje naujų klebonijų, vienuolynų, bažnyčių, špitolių, bet kokia iš to bus nauda alkaniems Vilniaus žmonėms?"

Pranašavimas, rodos, perankstybas ir perdrąsus. Pagaliau galime būti tikri, kad tų aukų niekad nebus tiek, kad būtų galima daug bažnyčių už jas pristatyti.

DIPLOMATAS KALBA, KAD ŠI ŠALIS NETURI LEISTI NACIAMS LAIMĖTI

Buvęs ambasadorius Vokietijai mano, kad Vokietija dabar pavojingesnė, negu prieš Did. Karą

WASHINGTON, gegužės 9 d. — Buvęs prieš Didįjį Karą Jungtinių Valstybių ambasadorium Vokietijai James W. Gerard, pasisvečiavęs pas prezidentą Rooseveltą, vakar pareiškė, kad "Jungtinės Valstybės negali leisti Vokietijai laimėti šį karą, kadangi laimėję pergalę vokiečiai būtų labai pavojingi šiai Amerikos Valstybei."

Buvęs ambasadorius griežtai pažymėjo, kad jo posakis yra tik jo paties asmeniška nuomonė, nieko bendra neturinti su prezidento Roosevelto nuomone.

Gerard mano, kad Vokietija šiandien yra daug pavojingesnė, negu buvo prieš Didįjį Karą, nes jos jėgos daug geriau sutvarkytos, negu anais laikais. Hitleriui sekasi dėl to, kad jis turi "viršgamtišką" sąvoką pasinaudoti tinkamiausia savo žygiams proga.

Paklaustas, kaip Jungtinės Valstybės gali sukliudyti Vokietijai laimėti karą, buvęs ambasadorius Gerard gudriai pakeitė kalbą ir pradėjo kalbėti apie aviacinės industrijos paplėtimą Amerikoje.

DAR VIENA SUNKENYBĖ LIETUVAI

KAUNAS. — Klaipėdos krašte vis dar buvo likusių nemažai pramonės ir lauko darbininkų, dirbusių pas Klaipėdos krašto ūkininkus. Tačiau dėl įvairių priežasčių dabar lietuviai darbininkai, Lietuvos piliečiai, iš Klaipėdos krašto ir Rytprūsių traukiasi ir grįžta atgal į Lietuvą, o į jų vietas pastatomi iš buvusios Lenkijos atgabenami darbininkai. Dalis lietuvių darbininkų grįžta su šeimomis. Kad grįžtantieji nebūtų palikti likimui, jiems aprūpinti pastoge ir darbu įpareigotos savivaldybės. Pagal planą grįžtantieji skirstomi į dvi kategorijas: į žemės ūkio ir pramonės bei amatų darbininkus. Kretingos apskrities valdyboje yra įrengtas grįžtantiems punktas, iš kur jie gauna nemokamus geležinkelių bilietus parvykti ir mantai parsivežti iki savo kilimo vietos. Ligi tokie darbininkai aprūpinami darbu, jų išlaikymu rūpinasi jų kilimo apskričių miestų burmistrai.

PABALTIJO TURIZMO KONFERENCIJA

VILNIUS. — Balandžio 13 d. prasidėjusi Kaune, bal. 14 d. persikėlė į Vilnių posėdžiauti trečioji Baltijos valstybių turizmo konferencija, į kurią atvyko Latvijos ir Estijos turizmo įstaigų atstovai. Aptarti tarpusavio turizmo santykiai ir nutarta daryti žygių, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos turistams, keliaujantiems į kurią iš šių valstybių, būtų įvesti turistiniai čekiai, sumažinti mokesčiai už kelionių dokumentus ir vizas, supaprastinti formalumai, kad būtų ruošiamos turizmą propaguojančios parodos, teatro festivaliai, kultūrinės šventes ir pan. Taip pat nutarta kreiptis į visų trijų valstybių automobilistų klubus, kad šie palengvintų formalumus pervažiuoti valstybių sienas keliaujantiems automobiliais.

LENKŲ LEGIJONAI NORVEGIJOJE

PARIS. — Lenkijos generalinis štabas Prancūzijoje skelbia, kad lenkų legijonai, sudarę Tatros Brigadą, išvyko į Norvegiją dar prieš Anglijos kariuomenės pasitraukimo paskelbimą ir laimingai pasiekė Norvegiją. Ši kariuomenė esanti specialiai įrirengta kovoms kalnuose, nes yra surinkta iš kalnų gyventojų.

GYVENTOJŲ SURAŠYMAS LIETUVOJE

KAUNAS. — Šį rudenį numatoma padaryti visuotinį Lietuvos gyventojų, žemės ūkio pramonės ir prekybos surašymą. Pirmasis gyventojų surašymas buvo 1923 mt., o žemės ūkio 1930 m. Pramonės ir prekybos surašymo Lietuvoje iš viso dar nebuvo.

ANGLIJOS VYRIAUSYBĖ IŠSILAIKĖ; LAUKIAMOS PERMAINOS KABINETE

Chamberlainas gavo Parlamente tik 81 bal. daugumą. Turės pertvarkyt kabinetą, ar atsistatyti

LONDON, gegužės 9 d. — Neville Chamberlaino vyriausybė išsilaikė tik nedidele balsų dauguma. Vakar Parlamento Žemuosiuose Rūmuose buvo duota už vyriausybę 281 balsas, o prieš 200. Šis Ministrų Kabinetas buvo atsidūręs taip artimame griuvimo pavojuje dar pirmu kartu nuo to laiko, kai Chamberlain jį sudarė po karaliaus Jurgio VI vainikavimo trys metais atgal.

Politikos žinovai sako, kad vyriausybei išsilaikius taip nedidele balsų dauguma, Chamberlainui nelieka nieko kita, kaip tik perorganizuoti visą Ministrų Kabinetą, ar netrukus rezignuoti pačiam. Sakoma, kad dar prieš balsavimą Rūmuose, Chamberlainas žadėjęs savo partijai pertvarkyti Ministrų Kabinetą, kas padidintų Parlamento pasitikėjimą.

Tą padaryti Chamberlainas galėtų tik įėjęs į koaliciją su kitomis partijomis, kas nelengva įvykdinti dėl griežto darbiečių priešingumo.

Jei Chamberlainui nepasiseks prikalbinti opozicijos sudaryti naują kabinetą, jis turės rezignuoti nelaukdamas kito nepasisekimo kare. Tuo atveju jis turės įteikti karaliui savo atsistatydinimą, kurį priimdamas karalius paklaus, kas yra tinkamu vesti vyriausybę. Sulig papročio, Chamberlainas galės rekomenduoti opozicijos vadą Attlee, kuris, kaip manoma, atsisakys ir pasiūlys Užsienių Ministrą Halifax. Šiam ir bus pavesta sudaryti Ministrų Kabinetą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, gegužės 7 d. — Sekmadienį, gegužės 5 d., Vilniuje ir visoje Lietuvoje buvo švenčiama Motinos Diena. Ta proga apdovanota per 300 gausių šeimų.

* * *

Švietimo ministras K. Jokantas, priėmęs Vilniaus arkivyskupijos kanclerį, pareikalavo sutvarkyti bažnyčiose pamaldas.

* * *

Seimas priėmė nepaprastuoju metu tautos ūkiui tvarkyti įstatymą krašto ekonominiam gyvenimui centralizuoti ir amato verslo įstatymą kvalifikuotiems amatininkams ruošti.

* * *

Ministras pirmininkas savo kalboje Prekybos Rūmams nurodė būtinybę privatinius interesus derinti su valstybės reikalavimais, tačiau pabrėžė, kad Lietuvos ūkinės santvarkos pagrindine linkme ir toliau lieka privatinės iniciatyvos bei privatinės nuosavybės gerbimo dėsnys.

Statys kalkių fabriką

KAUNAS. — Prof. Jodelė, kuris prie Valkininkų anksčiau turėjo cemento dirbtuvę, dabar gavo leidimą steigti Mielupyje (ties Paneriais, arti Vilniaus) kreidos, kalkių ir cementinių kalkių fabriką. K. Račkauskas taip pat gavo leidimą įsteigti kreidos fabriką Valkininkų valsčiuje, Kukiškio apylinkėje.

MUSSOLINI NEPRIĖMĖ ROOSEVELTO PASIŪLYTO PLANO SKUBIAI TAIKAI

Diplomatai kalba apie įteiktą Italijos diktatoriui raštą, bet prezidento sekretorius tą užginčijo

ROMA, gegužės 9 d. — Politiniuose sluoksniuose kalbama, kad Italijos diktatorius Mussolini mandagiai, bet galutinai atmetė prezidento Roosevelto pasiūlymą pradėti naują taikos vajų. Pasiūlymas buvęs pareikštas laiške, ar memorandume, kurį Jungtinių Valstybių Ambasadorius William Phillips asmeniškai įteikė Mussolini gegužės mėn. 1 dieną.

Sakoma, kad tame laiške prezidentas Rooseveltas išaiškino savo nuoširdų norą daryti viską, kas tik jo galėje, kad kogreičiausia baigti šį karą, kuris, anot jo, laipsniškai plečiasi ir, jei nebus sulaikytas, pavirs pasauliniu karu. Prezidentas nurodęs, kad jo pažvalgas palaikysiąs popiežius. Dėl to klausęs, ar Mussolini nori tuo reikalu pasitarti apie suradimą būdų kaip pradėti taikos derybas tarp kariaujančių valstybių.

Ar prezidentas Rooseveltas siūlė Italijai pradėti taikos vajų jungtinai su Amerika, ar paskirai, ikšiol nesužinota.

Prezidento Roosevelto sekretorius Stephen E. Early pareiškė, kad prezidentas jokių taikos pasiūlymų Mussoliniui nedavęs.

ATGIJO GRAMOFONAI

KLAIPĖDA. — Šiame krašte tebegyvenantieji lietuviai, prisitaikydami draudimui klausytis svetimų valstybių radio žinių ir muzikos, vengia ir Lietuvos radio pasiklausyti, nes už tai baudžiama sunkiomis kalėjimo bausmėmis. Visa eilė lietuvių, kaip vietinių, taip iš Lietuvos, jau sėdi už tą "nusikaltimą" nubausti po keletą metų. Tačiau kad visiškai nelikus be lietuviškos dainos, muzikos ir žodžio (nes klaipėdiškiams neleidžiama turėti jokio savo lietuviško laikraščio, nei mokyklos), lietuviai pradėjo plačiai naudotis patefonais, gramofonais. Kas tokį turi, pas tą net kaimynai renkasi pasiklausyti lietuviško balso, kad ir tik iš rekordų (plokštelių). Klaipėdos krašte jau nebegalima rekordų gauti nė pirkti, nė pasiskolinti.

VOKIEČIAMS TEKO DIDELIS GROBIS PALIKTAME NORVEGIJOS FRONTE

Jūrose Anglija neteko šešių nedidelių tinklalaivių. Vakarų Fronte pasikartoja nedideli susirėmimai

EUROPOS KARO FRONTAI, gegužės 9 d. — Vakarykšti karo biuleteniai sako:

BERLIN. — Įvykdytas dar vienas puolimas lėktuvais priešo laivų ties Narviku. Du lengvieji šarvuočiai užgauti bombomis.

Sekmingai bombarduotos priešo pozicijos ir žygiuojančios kariuomenės dalys. Vienas Anglijos žvalgybinis lėktuvas numuštas mūšyje į rytus nuo Narviko.

Narvike karo eiga nepasikeitusi.

Neseniai paimtame karo grobyje Aandalsnes apskrityje rasta: 460 anglišku tankinių kanuolių su amunicija; 49 kitos rūšies kanuolių, kurių 40 — priešlėktuviniai pabūklai; 60 granatų svaidintuvų; 355 kulkosvaidžiai; 5,300 šautuvų; 4,500,000 šovinių ir gurguolės su 300 tonų amunicija.

Paskutiniai norvegų pasipriešinimai pietų ir vidaus Norvegijoje išnaikinti. Norvegų pėstininkų pulko likučiai pasidavė mieste Vinje. Ten daug ginklų ir amunicijos paimta.

Vakarų Fronte priešo pirmaeilių kareivių puolimas pietuose nuo Saarlautern atmuštas su dideliais priešui nuostoliais.

LONDON. — Anglijos admiralitetas su apgailavimu skelbia, kad laivyno veikloje pas Norvegiją netekome šių tinklalaivių: Warwickshire ir Cape Chelyuskin buvo užgauti priešo oro bombų ir nuskendo vėliau; kiti keturi tos rūšies laiveliai buvo bombų tiek apgadinti, kad buvo abejojama, ar galės daplaukti iki Anglijos, dėl to juos nuskandino jų pačių įgulos.

Nuostolių nedaug. Žuvusių giminėms duota žinia.

PARIS. — Per visą naktį įvairiose fronto dalyse veikė artilerija. Vėliau į rytus už upės Nied priešas bandė atakuoti, bet priekinės mūsų pozicijos smarkiais šaudymais ir artilerijos ugnimi puolimą atmušė.

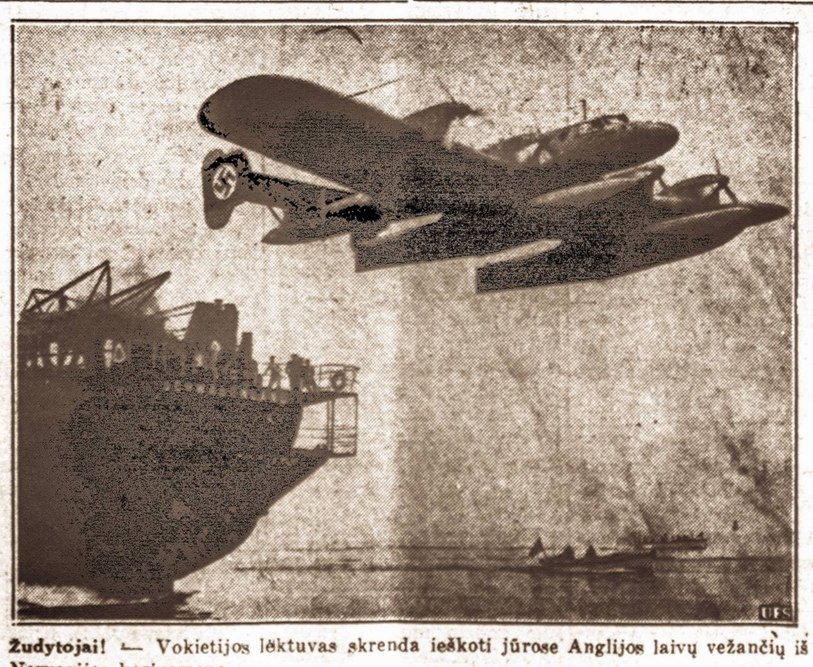

Žudytojai! — Vokietijos lėktuvas skrenda ieškoti jūrose Anglijos laivų vežančių iš Norvegijos kariuomenę.

ALIJANTAI SIŪLO VENGRIJAI IR BULGARIJAI NAUJAS GARANTIJAS

Anglija vėl stengiasi sudaryti Balkanuose stiprų bloką prieš Vokietijos agresiją

BUDAPEST, Vengrija, gegužės 9 d. — Autoritetinguose diplomatiniuose sluoksniuose kalbama, kad Anglija ir Prancūzija, besistengdamos sudaryti stiprų pietrytinį bloką prieš Vokietijos ar Italijos agresiją Balkanuose, pasiūlė Jugoslavijai neliečiamybės ir nepriklausomybės garantiją.

Pirm šio buvę pasiūlyta Anglijos armijos ir oro jėgų parama Vengrijai, jei ši šalis pasipriešintų Hitlerio pasikėsymui siųsti savo kariuomenę per vengrų teritoriją.

Anglija taip pat siūlanti pagalbą Bulgarijai, jei ji apsiimtų stoti alijantų pusėje Balkanų gynimui.

Sakoma, kad Vengrija su Bulgarija tų pasiūlymų priimti nesiskubina.

Anglijos kariškus pasiūlymus Vengrijai įteikė vengrų ministrui pirmininkui Teleki ambasadorius O'Maley, klausdamas, ką vyriausybė ketina daryti, jei Hitlerio kariuomenė bandys eiti per Vengriją. Teleki tiesiai nieko neatsakęs. Jo vyriausybės elgesys pareisiąs nuo to, kaip ir kada vokiečiai pradės veikti.

Bulgarijoje šiuo reikalu tariasi Anglijos ambasadorius Turkijai Knatchbull-Hugessen, kuris jau kelinta diena kalbasi su karaliumi Borisu ir jo ministeriais.

ĮDOMI ĮSTAIGA

TRAKAI. — Viena iš įdomiausių senosios Lietuvos kunigaikščių sostinės Trakų įžymybių yra karaimų muziejus ir biblioteka. Tai yra vienintėlė tokia įstaiga visame pasaulyje. Trakai jau nuo senovės yra dvasinis ir kultūrinis visos pasaulio karaimų centras. Steigti Trakuose karaimų muziejų prieš keletą metų sumanė karaimų vyr. dvasininkas Harži Seraja Chan Šapšalas. Tam muziejui surinkta labai vertingos medžiagos. Didesnę eksponatų daį sudaro paties vyriausiojo karaimų dvasininko paaukotieji dalykai. Jis specialiai važinėjo į Egiptą, Turkiją, Siriją ir kitus kraštus, rinkdamas muziejui medžiagą, kurios surinko labai daug ir labai vertingos.

Prie muziejaus yra karaimų biblioteka, kurioje surinkta keli tūkstančiai tomų vertingų orientališkų knygų. Muziejui rūmai pradėti statyti dar lenkų laikais, bet juos baigti ir galutinai įrengti tik dabar tikisi Lietuvos karaimai.

● Kovo 24 d. buvo pradėtas reguliarus traukinių susisiekimas tarp Leningrado ir Viipurio.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Kruze—Redaktorius
S. E. Vitaitis—Administratorius
A. S. Trečiokas—Prezidentas

KĄ AMERIKA DARYTŲ?

Karui besiplečiant Europoje ir nuolat didėjant pavojui kitoms Europos valstybėms ir net Tolimiems Rytams, Amerikos visuomenė noroms nenoroms dažnai klausia, ką mes darytume, jeigu alijantai pralaimėtų ir naciai su savo sąjungininkais pultų Amerikos žemyną? Visai ne naujiena, kad ne viena Europos valstybė, ypač tos su didelėmis ambicijomis, stengiasi Amerikos žemyne kaip nors įsigalėti. Kas nenorėtų šimtus tūkstančių akrų dirbamos žemės, kas nenorėtų gamtos turtų ir klimato, kurį turi Amerika, kas nenorėtų tų prabangos galimybių, kurias gali duoti šis žemynas. Jeigu kas sako, kad nepaiso Amerikos, nereikia tikėti. Visi žino, kad paiso. Iki šiol Amerika buvo saugi ir nieko nebijojo ne tik dėlto, kad jos žmonės krizės metu moka ginti savo kraštą nuo priešo, bet ir dėlto, kad anapus Atlanto kai kurios valstybės, jeigu ne tiesioginiai, tai bent netiesioginiai gynė Ameriką. Nekartą amerikonų spaudoje Alijantų karo laivynas, aviacija ir kariuomenė vadinama pirmąja Amerikos apsigynimo linija, antroji, tai pats Atlantas, o trečioji — Amerikos karinės jėgos.

Kai kurie žmonės sako, kad, jeigu alijantams bus blogai, Amerika turi eiti jiems į pagalbą, nes anglams ir prancūzams pralaimėjus viena Amerika negalės atsilaikyti prieš užkietėjusias ir patyrusias Europos karines jėgas. Kiti teigia, kad nežiūrint, kas atsitiks, Amerikai nereikia siųsti savo kareivių į Europą kariauti. Obalsis: "Jankės į Europą nevažiuos kariauti" pacifistų ir izoliacijos šalininkų dabar labai energingai skleidžiamas, net mokyklinės jaunuomenės tarpe. Tačiau žiūrint į visus tuos šūkius ir pastangas prisimena didžiojo karo metai, kada Prezidentas Wilsonas ir jo šalininkai sakė, kad Amerika gyvens taikoje ir nesikiš į karą, bet atėjo laikas ir amerikonai atsidūrė Europoje.

Žinoma, mes nenorime ir vargu bet kuris kitas amerikietis nori kariauti, tačiau nereikia save apgaudinėti. Jeigu kils rimtas pavojus Europos demokratinėms valstybėms, kai kils pavojus ir pačiai Amerikai, dings tie pacifistiniai šūkiai ir amerikonas pasidarytų atkaklus ir agresyvus karys.

Lyginai kaip Mussolinis sako, kad Italija faktinai jau yra kare nuo jo pradžios, taip ir Amerika yra šiame naujame kare nuo pat jo pradžios. Sunku pasakyti, kuri pasaulio valstybė nėra dabar kare ir kuri jame nebus su ginklu.

SPAUDOS APŽVALGA

Be amerikiečių nieko!

Kunigas Jakaitis iš amerikiečių renka aukas kurti lietuvių parapiją Argentinoje. Kairėje, Janauskas apsuko mūsų kolonijų eilę ir prisikolektavo $907 paremti komunistų organą Balsą Kanadoje, nes, sako, be amerikiečių pagalbos šį laikraštį išleisti būtų neįmanoma.

* * *

Tegul pradeda dirbti

Prancūzijoje gyvenąs Januškis dažnai per Naują Gadynę pamokslų Lietuvos vyriausybei prirašo. Paskiausias jo pamokslas perša Lietuvai ieškoti susitarimo su dabartine Lenkijos valdžia Prancūzijoje Vilniaus klausimu. Bet Lietuvos valdžios nuo pat 1920 metų siekė ir nesykį bandė su Lenkijos valdžiomis susitarti dėl Vilniaus — ir nepavykdavo! Januškis dabar gyvena Prancūzijoje, kur gyvena ir Lenkijos valdžia bei daug lenkų visuomenės vadų. Tegul eina ir įtikina juos savo gražbylyste būti prielankus su lietuviais šiuo klausimu susitarti. Lietuvos vyriausybės jau darė viską, ką galėjo.

* * *

Už Lietuvos maistą

Lietuva dabar turi maisto perteklių, kurį pirm karo parduodavo Anglijai ir Vokietijai, bet dabar tegali parduoti Vokietijai ir Rusijai. Naujienų korespondentas šiuo svarbiu užsienio prekybos klausimu sako: "Abidvi kaimynės valstybės Lietuvai už maisto gaminius jau keletą dešimčių milionų litų skolingos. Lietuva skolą sutinka atsiimti pramonės gaminiais, bet ir tų negauna! Lietuva Vokietijai net savo vagonų pasiūlė nusiųsti prekes pasiimti. Pirmon vieton Lietuvai reikalinga anglis. Sovietija iš viso nerodo didelio noro su Lietuva laiku už gautus maisto gaminius atsiskaityti."

Šitas Sovietijos nerangumas, turbūt, išaiškinamas ne tikru nenoru, bet tuo biurokratiniu sustingimu, kuriuo bolševikų tvarka kraštą susupo, nes žinios sako, kad žibalo trūkumas Lietuvoje veik pranykęs dėl importo iš Sovietijos.

* * *

Mirė žymi švietėja

Kaupų šeima neteko vėl žymaus nario. Chicagoje mirė Šv. Kazimiero vienuolyno generalė viršininkė, Motina Marija, kurios pasaulietiškas vardas buvo Kazimiera Kaupaitė. Ji buvo 60 metų amžiaus. Pirmusyk Amerikon atvyko 1897 metais. Brolio kunigo Antano padedama, ji baigė mokslus Šveicarijoje ir rugpiūčio 30, 1907 metais įkūrė Kazimieriečių seselių vienuolyną, kurio tikslas buvo auklėti katalikiškas mokytojas mūsų parapijų mokykloms. Dabar tokių seserų mokytojų yra 342. Jos mokytojauja 29 pradinėse ir 3 High School mokyklose. Be to, seselės Kazimierietės veda dvi ligonines Chicagoje. Motinos Marijos brolis, kunigas Antanas Kaupas, kaip žinoma, buvo vienas žymiųjų publicistų Amerikos lietuvių tarpe. Kitas brolis, Julius, nuo 1920 metų eina direktoriaus pareigas Lietuvos Banke. Motinai Marijai teko pakelti nemaža sunkumų, nes jos uždavinių nesuprato net daugelis mūsų kunigų, o pasaulietiška spauda nesykį paleisdavo netikslių ir piktų gandų bei prasimanymų.

Vyt. Širvydas.

-- Ir t. t.

Elektrifikacija

Lietuvoje jau seniai kalbama apie krašto elektrifikaciją. Norima, kad ne tik Lietuvos miesteliai, bet kaimai ir ūkininkai būtų aprūpinti pigia elektros energija. Dabar Lietuvoje tuo reikalu sakoma: "Po visų nepasisekimų ir klaidų reikia rūpintis, kad elektros reikalai eitų ne žingsniais, bet šuoliais."

* * *

Tas pats ir čia

Kiekvienuose padoriuose namuose Lietuvoje dabar ant sienų kabo Etiopijos, Kinijos, Ispanijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Suomijos, o dabar Danijos ir Norvegijos žemėlapiai. Visa tai užima visą sieną. Reikia manyti, dabartinės kartos jaunuomenė duos pasauliui geriausius geografus. Tas pats ir Amerikoje.

* * *

Lietuvoje

Lietuvos provincijos miestelyje turgus. Viskas teka įprasta vaga. Žiodo arklius, žiūri dantų, važinėja eržilus. Karvės bliauna visą dieną neėdusios. Prie tvoros stovi du ūkininkai ir politikuoja:

—Šitie, matai gi, kaip juos ten švedai...

—Ne, ne švedai... Juos kažin kaip kitaip, regis vadina...

Tai senos kartos žmonės, kurie buvo japonų, turkų, didžiojo karo liūdininkais. Tada kariavo didelės valstybės: rusas, vokietis, austras, turkas. Bet dabar? Kažkokie danai, norvegai... Neaišku.

* * *

Padauža ar chuliganas

Lietuvos Seimas neseniai svarstė Baudžiamojo Statuto kai kurių įstatymų pakeitimo projektus. Ten tarp kitko numatyta "tradicinį chuliganą" vadinti naujų lietuvišku "padauža." Gal ir gerai, kad chuliganas lietuvinamas, bet kaip nevadinsi padaužą jis vis tiek chuliganas ir gana.

* * *

Pranašė

Dažnai tik iš kitų sužinai kas pas tave namie darosi. Štai "XX Amž." praneša, kad Amerikoje gyvenanti lietuvė vienuolė tikslai išpranašavusi Lietuvos ateitį.

Vienas prašymas. Ar negalėtų aiškiaregiai regėti į ateitį prieš įvykius?

* * *

Be nuomonės

Gyveno Lietuvoje toks vienas žmogus be nuomonės. Kol buvo gyvas tėvelis, jis turėjo tėvelio nuomonę. Mirus tėveliui, pasisavino motutės nuomonę. Paskum dėdės, paskum profesoriaus. Tačiau išmirus visiems giminėms, baigus universitetą, jis ūmai pasijuto neturįs jokios nuomonės.

Amerikoje tokių žmonių anksčiau buvo labai mažai, o dabar yra labai daug.

* * *

Tolišius

New York Times korespondentas užsienyje Otto D. Tolišius, kuris savo laiku labai daug rašė apie įvykius Klaipėdoje ir apie Lietuvos Vokietijos santykius, šiomis dienomis laimėjo Pulitzerio dovaną už pavyzdingus ir gerus raportažus iš Berlyno. Dovana — $500. Tai bene bus pirmas lietuvių kilmės žurnalistas laimėjęs Amerikos žurnalizmo dovaną.

● Norvegijos pasiuntinybė Paryžiuje kategoriškai paneigia gandus, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė pareikalavusi laisvų zonų kai kuriuose Norvegijos uostuose.

● Kovo 24 d. Slovakijos sostinėj Bratislavoje buvo matoma labai stiprių šviesų šiaurės pašvaistė, kuri trukusi apie 10 minučių.

IŠ SUVALKŲ "TRIKAMPIO"

Žmonės čia tik dabar po truputį pradeda pamiršti, kokį įvykių sūkurį pergyvenome praėjusių metų antroje pusėje. Lietuviams tie mėnesiai buvo ir nerimo, ir baimės, ir nusivylimo, ir didžiausio džiaugsmo, ir vėl lūkesčių mėnesiai. Mūsų kaimuose, miesteliuose, valsčiuose čia daugybė lietuvių. Ir su kokiu džiaugsmu jie visi pergyveno Vilniaus išvadavimo dienas. Visi tikėjome, kad ir mūsų laisvė ateina... — Suvalkų sutarties klastos atitaisymas — mūsų "trikampyje" lietuviai dažnai buvo minimas, nes juk mes patys esame patys didžiausi suvalkiečiai. Paskui įvykiai kitaip pakrypo...

Vilniaus išvadavimo dienomis, Lenkijos sugriuvimo dienomis pasirodė, kiek čia mūsų valsčiuose yra lietuvių. Visi atkutome. Šokome organizuotis, steigti mokyklas. Stačiai patys netikėjome, kiek daug kas lietuviškai prašneko, kas anksčiau atrodė nieko bendra su lietuviais nenorėjo turėti. Dar keisčiau, kad net paskutiniu laiku ne vienas tikras lenkas (tokie, kaip lenkai visų buvo pažįstami) ėmė dėtis lietuviu, gretintis prie lietuvių ir net ėmė mokytis lietuviškai! Taip keitėsi nuostabūs laikai.

Iš vokiečių, kurie atėję ėmė tvarkyti gyvenimą, administraciją, ūkinį gyvenimą, pradžioje patyrėme bešališkumą ir lyg nesidomėjimą mumis. Vėliau padėtis pasunkėjo. Tačiau paskutiniais laikais areštuotieji buvo paleisti, grįžta ir paimtieji į darbus. Tas mus džiugina, teikia daugiau pasitikėjimo ir vilties, kad ateis geresni laikai... Kaip kur gaudami žinių, mes labai gyvai sekame Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, domimės jos reikalais. Vietos lietuviai daugumoje puikiai supranta atsargią ir išmintingą Lietuvos valstybės vadovų politiką, ypač jos mokėjimą ir norą draugingai sugyventi su abiem didžiaisiais kaimynais. Mes ant savo kailio pajutome, kur mus nuvedė lenkai anksčiau ir kokius vargus turėjome pergyventi dėl šio karo. Gi Lietuva mokėjo su savo vakarų kaimynu sugyventi, išsaugoti taiką.

Mes visą tą sekame, domimės, tas mums duoda vilčių, kad geri Lietuvos ir Vokietijos santykiai vis daugiau ir daugiau atsilieps ir mūsų padėčiai... Girdėjome, kaip Lietuvoje gyvena vokiečių tautybės žmonės, kurie iš jos niekur neišsikels. Ir mes tikime — visada pasiliksime mūsų senoje lietuviškoje žemėje ir gal sulauksime skaistesnės aušros...

Amerika vis ginkluojasi

Amerikos kariško laivyno vadovybė nusprendė, kad kariškas laivynas tvirtas nugarkaulis apsigynimui nuo priešo užpuolimo.

Tokiu būdu, ta vadovybė pareiškė, kad kitam metui, prašys kongreso paskirti jūriniam prisirengimui $1,023,797,478.

Šitais metais yra paskirta ginklavimuisi 963,797,478. dolerių. Bet kada yra numatyta daug keblesnė padėtis Europoje, vadovybė verčia kongresą prie tos sumos dar paskirti $45,000,000. Šita suma pagreitintų pradėti statyti 25 kariškus laivus, taip, kad su ateinančiais metais jau būtų iš viso statomi 44 nauji laivai.

Taip pat kariuomenės vadovybė reikalauja, kad kongresas paskirtų $50,000,000 daugiau prie jau paskirtos sumos $785,000,000.

"SILVIJOS" NAUJŲ MENININKŲ DEBIUTAS VIDUTINIŠKAS

Pereitą sekmadienį Operetės choro suvaidinta operetė "Silvija" sulošta geriau, negu buvo galima tikėtis. Per palyginti trumpą laiką, iš kone visai žalios medžiagos, p-lei Tamkiūtei pavyko priruošti ir pakenčiamai sulošti veikalą, kuris reikalauja talentuotų ir patyrusių meno jėgų.

Nežinia kieno buvo mintis taip radikaliai nukrypti nuo tradicijų ir taisyklių, tačiau šis perstatymas turėtų būti visiems "radikalinių reformų" šalininkams gera pamoka, kad reikia grįžti prie konservatizmo, t. y. naujas meno pajėgas ir talentus įvesti į scenos meną laipsniškai. Ši radikalė mintis — "žaliavos" kėlimas į žvaigždes buvo gera prieš 30 metų, kada dar mes neturėjome kitokios medžiagos, kaip tik žalios. Bet dabar kai turim pakankamai mene išsilavinusių ir pagarsėjusių pajėgų net Amerikos operoje, tai to nereikėtų daryti. Buvo laikai, prieš 30 metų, kada p. X Strumskio vadovaujamas Operetės choras negalėjo gauti kitų meno jėgų, kaip tik "žaliavos." Jis tuomet bene pastatė naują rekordą repeticijoms surengdamas net 75 repeticijas operetei priruošti. Dabar tie laikai jau praėjo.

Šios operetės ir medžiagiškas pasisekimas abejotinas. Buvo apie 400 publikos. Pirma graži pavasario diena dalinai pakenkė ir stoka garsenybių. Atsilankiusi publika atvyko daugiau iš simpatijos senai meno organizacijai Operetės chorui ir jo vedėjai p-lei Tamkiūtei.

Nors operetė suvaidinta silpnokai, tačiau geriau negalima buvo tikėtis. Vaidintojai buvo silpnai susimokinę roles, nemokėjo žodžių suderinti su judėsiais ir veikla scenoje. Atkočius Lacey rolėje ir Pranskus Vinco bene virš visų kitų vaidinime turėjo persvarą. Gudonis kunigaikščio rolėje galėjo būti lankstesnis ir parodyti daugiau aristokratiškumo. Taip pat Silvija (Vitaitytė) galėjo būti gyvesnė ir daugiau akcentuoti moteriškų intrigų ir naivumo būdą, kokio reikalauja Silvijos rolė. Jezavitaitė Elzės rolėje kaimietę mergaitę beveik gerai nudavė, tik kiek suvaržytai.

Ta proga reikėtų paminėti, kad orkestras taip pat buvo pačių Operetės choro narių sudarytas ir jis gerai grojo. Orkestre rodos buvo trys lietuviai ir vienas žydelis.

Muzikalė pusė taip pat silpnokai išėjo. Muzikališkiausias alto (Jezavitaitė) reikalauja sustiprinimo. Taip pat Vitaitytė, sopranas, reikalauja daugiau pajėgumo ir muzikalio skambėsio. Vyrų balsai (basso — Atkočius ir baritonas Pranskus) nors stipresni, bet reikalauja muzikalumo. Choras kai kurias dainas neblogai dainavo, tačiau kitas silpnokai.

Bendrai, šis naujų, jaunų menininkų debiutas darė įspūdį tik nebulos. Jei kada pasirodys toj nebuloj aiškesnė kylanti žvaigždė, tai bus dar ateityje. Pagirtina jaunuolių ambicija žvaigždžių siekti. Tačiau jie turėtų atsiminti, kad "žvaigždės kelias erškėčiuotas" ir daug kliūčių reikia nugalėti.

P-lei Tamkiūtei įteiktas kompozitoriaus Verdi biustas. Tikrai verta įvertinimo jos drąsa ir pasiryžimas iš naujų jėgų tokius veikalus statyti, nors šiais laikais toks riteriškumas yra abejotinos filosofijos. Taip pat ji gavo ir gėlių bukietą. Bukietą gavo ir p-lė Vitaitytė.

Režisoriavo K. B. Kriaučiūnas.

D. Klinga.

TRYS PRIEŠ SEPTYNIS

Pusryčiavome. Jurgis, Simukas ir aš. Šviesios rudens dienos dangus dairėsi pro mažučius langus seklyčioje, linksmino ir be to jau linksmą Simuko veidą, o tamsiai mėlynas Jurgio akis nesigailėdamas pylė tingumo. Buvo šilta ir gera. Kažkur, visai netoli, po langais, vištos kudakavo, Jurgio sesuo žvangino kibirais, urzgė šuo.

Jurgis skaniai ir ilgai žiovavo. Pailgas, kaip iš medžio išskaptuotas, jo veidas krutėjo raumenimis, siauros lūpos prieš valią skyrėsi ir iš plačios krūtinės veržėsi poilsio reikalaujantieji atsidusimai.

Jurgis namo grįžo ankstutėlį rytą. Jis per naktį pėsčias apėjo bent dvyliką apylinkės kaimų. Kalbino vyrus stoti į jo organizuojamą šaulių partizanų būrį. Nors pavargęs, Jurgis buvo patenkintas. Jo žygis ne už dyką buvo atliktas: apie keturiasdešimt vyrų pirmam reikalui ištikus pasižadėjo būti su Jurgiu. O toks reikalas galėjo kilti kasdieną. Apie bermontininkus ir jų darbelius kas kartą vis naujų žinių ateidavo.

Beveik dvi dienas prabuvęs bermontininkų valdomam Šiaulių mieste, atlikęs duotąjį man žvalgymo uždavinį, grįždamas atgal į štabą pakeliui pernakvojau pas Jurgį. Tuoj po pusryčių turėjau vėl leistis į kelionę.

Po gerai pavykusios šovinių "medžioklės" su Jurgiu ir Simu susibičiuliavau. Suėję džiaugėmės lyg kad metus nesimatę.

Kai pavalgę užsirūkėme stiprius naminio tabako papirosus, į seklyčią, išsigandusi, pabalusiom lūpom, įbėgo Jurgio sesuo Kazė.

—Vokiečiai! — vos ištarė.

Simukas puolėsi prie lango, o Jurgis, pašokęs nuo stalo, griebė merginai už rankos.

—Kur? Kiek? — patraukė ją į save.

—Adamonio daržais į čia bėga... Aš nežinau...—aiškinosi mergina.

Po kelių sekundžių jau buvome kieme.

Kiekvienas iš Jurgio "sandėlio" — nedidokės spintelės kamaroje — pasigriebėme po karabiną ir krūveles šovinių.

Tačiau pasiruošimas buvo nereikalingas. Į kiemą įbėgo, vokišką milinę ant pečių užsimetęs, Jurgiui ir Simukui gerai pažįstamas ūkininkas iš Amalių dvaro.

—Vyrai, gelbėkite! — puolėsi jis prie mūsų. — Bermontininkai pas mus atvažiavo... Gal prieš valandą...

Ūkininką nusivedėm į seklyčią ir gerai išklausinėjom. Pasirodo, į dvarą, kur daugiausia neturtingi nuomininkai gyvena, trimis gurguolės vežimais atvažiavo septyni vokiečiai bermontininkai. Vienas jų karininkas. Nukinkę arklius pastatė juos prie nekultų javų, o patys, susiriogline į dvaro svirną, kur nuomininkai laikinai sau gyvenamus butus įsitaisė, pradėjo šeimininkauti. Atsivežę degtinės ir, kiek įkaušę, pradėjo kibti prie moterų, o kai vyrai užsistojo — sumušė juos šautuvų buožėmis.

Reikėjo greitai veikti. Bermontininkai kiekvienu momentu, prisigrobę žmonių turto, galėjo pasprukti atgal į Šiaulius.

Pasitarę kiek, nusprendėm į talką prieš bermontininkus nieko iš kaimo nekviesti ir veikti patiems. Nutarėm, kad septynis bermontininkus, dar ir neblaivius, lengvai trise nugalėsim.

Jurgis iš savo neišsemiamo "sandelio" kamaroje tuoj išnešė daugiau šovinių ir šešias rankines granatas. Gerai apsiginklavę, laukais pasileidome į Amalių dvarą. Kelio buvo 4-5 kilom.

Į dvarą įėjome nepastebėti. Perlipę per neaukštą didelio sodo tvorą, slapstydamiesi už krūmų ir medžių, priėjome dvaro mokyklos namus. Mokytojas buvo geras Jurgio pažįstamas, todėl drąsiai suėjome į tamsoką klasės kambarį.

Simuką išsiuntėme žvalgybon. Palikęs savo ginklus mokykloj, užlupęs kepurę ant viršugalvio ir rankas susikišęs į kišenes, jis drąsiai švilpaudamas nuėjo į dvarą.

Paskui Simukas man papasakojo, kaip jam sekėsi žvalgyba. Bermontininkus jis pamatė prie didelio dvaro tvarto. Jų buvo du. Vienas gal 45 metų amžiaus, o kitas Simuko amžiaus —19-20 metų. Priėjęs prie bermontininkų, Simukas, mandagiai nusivožęs kepurę ir pasilenkęs paklausė, ar negalėtų jam "ponai bermontininkai" cigarų parduoti. Vyresnysis suprato Simuko prašymą.

—O pinigų turi? — paklausė vokiškai.

Simukas parodė dvi markes.

Pasikrapštęs kišenėse, vokietis ištraukė ir padavė Simukui bent aštuonis cigarus.

—Ar ilgai ponai čia būsite? — klausinėjo toliau bermontininkus Simukas. — Dabar aš pinigų daugiau nebeturiu. Gal vėliau atbėgęs galėčiau cigarų gauti?

—Dar tik papietausim čia. Jei nori gauti cigarų — pasiskubink. — paiškino Simukui bermontininkas kelių rusiškų, kelių vokiškų žodžių pagalba ir gestais. Po to abu bermontininkai nuėjo į mūrinį svirną, gana toli nuo tvarto, pietauti.

Simukas smuko į tvartą. Ten stovėjo bermontininkų gurguoliniai vežimai ir šešetas gerokai užvarytų jų arklių. Apžiūrėjęs viską ir dėl visko iš bermontininkų vežimų ašių išėmęs kaiščius, kad susiruošę važiuoti netikėtai susitrukdytų, linksmai sau niekur nieko, švilpaudamas nuėjo ir apžiūrėjo svirną, kur pietavo vokiečiai. Tik po to grįžo į mokyklą ir papasakojo mums ką matė.

Iš karto nutarėm, kad geriausia bermontininkus pulti tvarte, kai jie ateis kinkytis arklių į kelionę. Be to, tvartas tolokai nuo kitų dvaro trobesių ir į jį lengviau nepastebėtiems įsmukti.

Mokytojo laiminami, visi trys palengva nužingsniavom į tvartą. Šautuvus nešėm ant pečių užsikorę taip, kad iš tolo jų nesimatytų.

Įėję į tvartą pasidalinome vietomis. Tvartas buvo labai ilgas. Jame prieš karą stovėjo visi dvaro gyvuliai. Vidury buvo šešios mūrinės kolonos luboms ir stogui paremti. Prieš pat duris, pro kurias į tvartą turėjo įeiti bermontininkai, buvo prikrautas didelis žagas nekulto vasarojaus.

Jurgis su Simuku pasislėpė už vasarojaus, o aš atsistojau priešakyje, pasislėpęs už mūrinės kolonos.

Laukėm gal penkiolika minučių. Išgirdęs bermontininkų kalbą netoli tvarto, susijaudinęs net suvirpėjau. Trys prieš septynis. Skirtumas gal ir ne toks didelis, bet pagalvojus, kad prieš septynis šautuvus reikės atstatyti tik tris, nenorom pradėti galvoti, kad persvara ten, kur daugiau. Be to, Jurgis ir Simukas pirmą kartą atvirai stojo prieš priešą su ginklu rankose. Galėjo pasikarščiuoti, nenorom padaryti žioplumą, nors jų drąsa ir pasišventimu nė trupučiuką neabejojau.

(Bus daugiau)

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

PROF. PAKŠTAS KANADIEČIAMS APIE LIETUVĄ

(Prancūzų "La Presse," bal. 18)

(Tąsa)

Profesorius toliau nušvietė gyventojų sudėtį, kuri, sako, tautiniu žvilgsniu, gana aiškiai nustatyta. Estai sudaro savotinę grupę, kuri gimininga suomiams, nepriklausantiems didžiąjai indo-europėnų (arijonų) šeimai. Estų ir suomių kalbos esą skambios, ypatingai estų, kurioje daug dainų. Latviai ir lietuviai priklauso baltijėnų grupei. Jų kalbos dar gyvos, bet trečioji šios grupės narė —prūsiška — jau mirusi. Tokiu būdu šios dvi tautos giminiuojasi su gyvomis ir negyvomis kalbomis bei tautomis, kas mokslininkams duoda progos, lietuvių bei latvių kalbomis pasiremiant, padaryti labai įdomių palyginimo studijų apie senovės kalbas Europoje.

Nebūtų, sako, teisybė tvirtinti, kad lietuvių kalba esanti motina indo-europėniškoms kalboms. Greičiau ji duktė, labiausiai motinai panaši, o ta motina tai indo-europėnų kalba—sanskritas.

* * *

Panašumai tarp lietuvių ir lotynų

Profesorius Pakštas išrodė stebėtinus panašumus, kurie randami tarp lotynų ir lietuvių kalbų. Pavyzdžiui, lotynų "duo" lietuvių kalboje skamba "du," lotynų "tres" lietuvių "trys," čia jis papasakojo lietuvišką legendą apie tulą romėnų legionierių, kuris būk, kovodamas prieš germanus, atsiskyrė nuo kitų ir vėliau su draugais atsidūręs Lietuvoje, ir čia prieš Kristaus gimimą, apsigyvenęs. Bet, sako, čia tik legenda. Lotynų įtaka atsiradusi greičiau dėl daug vėliau nutikusių politinių dalykų, kurie Lietuvą surišo su vakarų Europa.

Kalbėdamas apie tikybas, profesorius nurodė, kad šiaurės kraštai, paprastai, protestoniški, o pietų kraštai katalikiški. Pavyzdžiui, Suomija esanti liuteroniška, liuteriai Estijoje sudaro 80-tą gyventojų nuošimtį, o Latvijoje 55-tą. Bet Lietuva, gulinti į pietus, yra katalikiška, nes 85 nuošimtis jos gyventojų katalikai.

* * *

Valstybė tikybą remia

Valstybė visas tikybas remia, ir Lietuvoje pripažįstama, kad tikyba turinti moralinės vertės. Gyventojų tirštumas auga, einant iš šiaurės į pietus, ir reikia nusistebėti, kad politinis susigrupavimas po 1918 metų pasekė tikybinius susigrupavimus. Estija, Latvija ir Lietuva pirmiau sudarė tam tikras provincijas rusų imperijoje. Po revoliucijos, tik tos provincijos nuo imperijos atsiskyrė, kurių tikyba buvo kitokia, negu Maskvos. Atsiskyrė, reiškia, liuterių Suomija, liuterių Estija, liuterų Latvija ir katalikų Lietuva. Rusų tikyba, kaip ir jų kultūra bendrai, turi ką tokio tingaus, neveiklaus, kuomet katalikų ir protestonų tikybos labiau gyvos (dinaminės).

Profesoriaus Pakšto paskaita palietė daugelį dalykų ekonominio gyvenimo Lietuvoje ir Pabaltijo kraštuose. Po paskaitos buvo duodama klausimai, kurie buvo tinkamai paaiškinti.

Vakaro pirmininku buvo Montrealo Geografų draugijos pirmininkas, Francois Vezina, kuris parinktais žodžiais publiką supažindino su profesoriu. **V.**

MONTREALO KRONIKA

● Gegužės 4, rumunų salėje, įvyko pavasariniai Kanados Lietuvių Sąjungos šokiai, į kuriuos publikos atėjo mažiau, negu paprastai į Sąjungos šokius susirenka, tačiau, visi linksmai laiką praleido, ir liks pelno.

● Gegužės 5 d., čekoslovakų salėje, Jaunimo choras vaidino "Čigono Meilė."

● Kairieji vis dar renka aukas "Ispanijos kovotojams," ir miesto centre surinko $16.

● E. Juraitienei vadovaujant, grupė moterų ruošia Motinų Dienos programą gegužės 12 dieną.

● Balandžio 28 Lietuvos Sūnų dr-jos vakarienė davė draugijai apie šimtą dolerių pajamų, ir liks pelno.

● Medicinos studentas Vyt. Andriukaitis pradeda du metu internu praktikuotis.

● Lietuviui, kuris iš lenkų salės Vilniaus paveikslą išnešė, prisiėjo pamokėti $10 pabaudos, kurią tas mielu noru užmokėjo, nes lenkai "Vilniaus atgal nebegavo.

● Vytauto klube eina kova tarp komunistuojančių ir klubo pirmininko.

● Klebonas Bobinas, teko girdėti, jau baigia išmokėti skolą naujos klebonijos. Lietuvių bažnyčia visai skolos neturi.

● K. Jasutis įsikraustė į pirktus namus La Salle miesto dalyje.

● Vytauto klubo dramos skyrius šį sezoną suvaidino aštuonius veikalus. Jam vadovauja B. Juraitis. Iš pelno, skyrius paskyrė $100 Vilniaus krašto lietuviams.

Rep.

KANADOS LIETUVIUOSE

Montrealietis M. Spaičys sparčiai mokosi dainavimo ir gitara skambinti. Nori tapti scenos artistu.

* * *

Mokytojui J. Vokeriui pasidarbavus, Edmontone įkurta lietuvių mokyklėlė vaikučiams.

* * *

Moterų Komitetas Toronte minėjo Motinos Dieną geg. 5 vaidinimu "Našlaitė."

* * *

Edmonto lietuviai sukėlė $50 sušelpti tris metus sergantį lietuvį, A. Piščiką.

* * *

Winnipego lietuvių salė jau baigiama išmokėti. Jos savininkas Lietuvių Klubas, kuris iždė turi $442, o salės skolos yra apie $400. Salei pirkta pianas, vaikučius muzikos mokyti.

* * *

Drumheller, Alta. kasyklose, kaip paprastai, vasarą darbas nutraukiamas, ir kai kurie lietuviai kitur išvažinėjo. Per žiemą mokėdavo po $5.50 už 8 val. darbo dieną.

* * *

Bal. 28 Winnipego Lietuvių Meno Ratelis vaidino "Gyvieji Nabašninkai."

Kor.

● Šiomis dienomis anglų karo ministerija paskelbė trečią sąrašą asmenų, žuvusių nuo karo pradžios. Jame nurodomi vardai daugiau 700 aktyvios tarnybos žuvusių karininkų ir kareivių ir 12 sanitarų.

● Tik dabar oficialiai pranešama, kad Ispanijos kare dalyvavo 5,699 italų karo ir 312 civilių lakūnų, kurie įvykdė 5,318 bombardavimų ir 2,-170 žvalgybos skridimų. Iš viso jie numetė 11,600,000 kg. bombų, iššaudė apie 1,000,000 šovinių, numušė 903 priešo lėktuvus ir bombomis apmėtė 224 laivus. Ispanijos kare 175 italų lakūnai buvo užmušti ir 192 sužeisti. Lėktuvų neteko 86.

NĖ VIENA SUSTIPRINIMŲ LINIJA NĖRA NEPAIMAMA

Žinomas prancūzų militarinių teorijų reiškėjas gen. Duvalis "Journal des Debats" skiltyse parašė straipsnį, kuriame neigia, jog Maginot linija esanti visiškai nepaimama. Gen. Duvalis tvirtina, kad karo istorijoje nėra žinoma tokia sutvirtinimų linija, kuri būtų nepaimama; lygiai taip, esą ir su Maginot, Siegfriedo ir Mannerheimo linijomis. Nė viena jų nesanti absoliučiai "nepereinama." Nugalėti galima visas sustiprinimų linijas, tik tai priklauso nuo to, kiek dideles jėgas puolikas pasiryžęs aukoti. Gen. Duvalis mano, kad vokiečiai šį bandymą kartą pradėsią.

"Mes neturime vokiečių jėgų vertinti nei per aukštai, nei per menkai," tęsia gen. Duvalis, "nes ir jie, taip pat kaip ir mes, sunaudojo visą šį laiką pozicijų ir pajėgų rūpestingam gerinimui ir stiprinimui. Mes galime būti įsitikinę, kad jie labai kruopščiai pasirinks momentą, kada pradėti puolimą kuriame nors mūsų linijos punkte."

Ta pačia proga gen. Duvalis ironizuoja apie kai kurių iškeltus "astronomiškus" mėnesius ir dienas, pagal kurias iki šiol buvo spėjami Hitlerio puolimai, nes toks ar kitoks laikas esąs Hitleriui "astronomiškai palankus" ir t.t. Tikrąjį momentą, kai jis bus atėjęs, Hitleris ir jo generalinis štabas nepasirinksią vadovaudamiesi prietarais, bet grynai militariniais — moksliniais sumetimais, nors prie šios aplinkybės ir priklauso žymia dalimi meteorologiniai faktoriai. Savo straipsnį generolas baigia pakartotinai pabrėždamas: "Svarbiausia tačiau yra —netikėti, kad viena ar kita linija yra "nenugalima."

Vokiečių studentės dirba fabrikuose

Baigę tris semestrus Vokietijos universitetų studentės siunčiamos tam tikrą laiką dirbti pramonės įmonėse.

● Vokiečiai Lenkijoj išleidžia naujus banknotus. Ant naujų banknotų, leidžiamų general. gubernijoje, figūruoja užrašas: "Emisijos bankas Lenkijoje" — "Bank Emisinni w Polsce." Be to, ant tų banknotų yra parašai Dr. Mlonarski — banko pirmininkas ir Jandžejovskis — vicepirmininkas. Tuo būdu ant naujų zlotų tėra tik lenkiškas tekstas ir visai juose neatsispindi paskutiniai politiniai įvykiai.

● Iš Maskvos pranešama, kad raudonosios armijos daliniai iš Suomijos fronto jau grįžo į savo nuolatines vietas. Ta proga pažymima, kad, už ypatingus pasižymėjimus šiame kare, viso apdovanoti 13,-499 kariai, daugiausia žemesniojo laipsnio.

MARIJA AUKŠTAITĖ

Nuskriaustoji

(Tąsa)

—O kas tau, snargly? Žiūrėk savęs. Pamokslų čia man nesakyk. Tu manęs neprivalai vadinti tėvu! Tavo tėvas žydbernis, bakūžninkas! Nejžeidinėk manęs, aš tokį pelenų iš savo pastogės greit iššluosiu. Išeik! Kad čia man tavo nei koja!... Bastūnas...

Emilius iš anksto tik to ir tikėjosi. Bet vistiek dabar širdy kaip naujas kirminas įsisegė, ir graužia, graužia. Jis pasiėmė skrybėlę, ir išėjo. Banaitis drebėdamas iš pykčio, nuėjo pas Valę.

—O kur Emilius?—ji paklausė.

—Išvijau. — Paaiškino tėvas.

—Kaip tai?—Nustebo Valė.

—Che-che... Mat vyras peršasi į žentus!

—Ak, Dieve! Kokia būčiau laiminga! Jis toks vyras, darbštus ir geras! Nutrauk, tėveli ryšius su tuo Karuža, o išleisk mane už Emilijaus...

—Niekados. Jeigu jau nebūtų Karuža, tai būtum tekėjus už "Buhalterio." Tai vis, bent ponelis, paeinąs irgi iš miestelio ūkininkų luomo.

—Tėveli, aš tik Emilijų...

—Nutrūko Valei žodžiai, ji paėmė tėvo ranką:—Juk nori, tėveli, kad tavo vaikas būtų laimingas...

—A-a-a... Tai būtų gražu...

—Pašiepiančiai tęsė Banaitis.

—Banaitytė! Iš tokių namų! Už raštininkėlio...

—Tėveli, juk meilė... — Nuleido galvą Valė, o Banaitis trinktelėjęs pypkę į stalą griežtai užriko:

—Lazdų biaurybės! Kvaila meile soti nebūsi! Ar bus gerai žydų skarmalus plauti lūšnoj su anyta? Žinok, kad pas mane negyvensi! Aš neduosiu nei cento! Išsigalvojo meilę. Karuža, tai bent pilnais kišeniais vyras! Kas ten jus žino su tuom skurlium, gal seniai abu gaidukus pešat? Apgaudinėjat mane šunsnukiai... Žiūrėk, kad man viską kurortui priruoštum. Rytoj išvažiuoju.

Banaitis užsimetė švarką ir zurzuliuodamas išėjo. Valė liko su palūžusia dvasia. Nei čia kovoti, nei nusileisti prieš tėvo valią. Ji nepajėgė išspręsti, neįstengė giliau galvoti. Tik žino, kad ji be Emilijaus džiūtų, kaip nuskinta rūta. Ji pasinėrė darbe, priruošė tėveliui bagažus, ir kai jis grįžo iš Karužos gerai išsigėręs, Valė nuavė jam kojas, lovoj aptulnojo.

Ryte, Banaitis su Karuža išvažiavo. Karužos samdytas žvilgantis teksis tik švystelėjo Nemuno tiltu, ir pranyko Palangos link.

Valei taip liko viskas tuščia ir nuobodu. Tėvelis nors ir beprasmiai, bet vis paulbuodavo. Bet dabar?... Jo kambarys tuščias... Zirzia tik skrajodamas užsilikęs uodas...

Valei vienuma... Du mėnesiai vienuma... O paskum, kas? Beviltiška pragarmė...

Dvi savaites ji prastūmė ilgėsio graužiama. Bėgo apie namų ruošą, triūsėsi, knibinėjo darželį, vakarais išsiuvinėjo savo visuose baltiniuose Emilijaus monogramas. Be to, ji parėdė piemenikei Izabelei gražią lėlę, sukirpo jai rūbelius, kuriuos su džiaugsmu Izabelė kiek atspėdama, bėginėdama paskui karvutes, raukė, siuvo.

Trečiąjį šeštadienį, atėjo pas Valę Emilijus, bet jis buvo jau nebe tas: Jo veidas kažkaip ištyso, pailgėjo, persignybo. Pilkos akys padidėjo, jos kažkaip baisingai žvelgė į Valę, iš po aukštos baltos kaktos; išsidraikę plaukai kabojo į visas puses, liemuo perkritęs. Jis kažką suburbuliavo purpuru raukšlėtomis lūpomis, ir nuvirto į minkštasuolį. Kada Valė pasilenkė prie jo, nuo jo dvokė degtinė.

—Va-a-l-e... — Jis keistai šypsojosi, o lūpos vis gaudė jos vardą.

—Emil, ar tu girtas?! — Nusiminė Valė pirmą kartą jį tokį matydama.

—Cha-cha-cha!... — Beprotiškai jis juokėsi, švabaldodamas:

(Bus daugiau)

LIET. AERO KLUBAS STATYS LĖKTUVUS

Lietuvos sportinės aviacijos centre Aero Klube priimtas nutarimas artimiausiu laiku apsirūpinti savo statybos ir konstrukcijos sportiniais ir mokymo lėktuvais. Sudarytas technikinis komitetas, kuris atrinks lėktuvų typus, išdirbs projektus ir pasistengs tokius statyti serijomis.

Aviacijos reikšmei plintant, lietuvių visuomenėje reiškiasi didelis noras išūgdyti stiprią savo aviaciją. Kadangi sportinė aviacija yra karinės aviacijos rezervsa, tai visuomenė Lietuvos Aviacijos Klubui noriai aukoja. Paskutiniu laiku gauta aukų iš Žemės Banko 10,000 lt., iš Pienocentro 2,-000 lt., Eckermano, Singer Sewing Machine Co. direktoriaus, 1,000 lt., inž. Putrimo 500 lt., B. Šachoto 500 lt., Joniškio pieno perdirbimo bendrovės 50 lt.

● Amerikos chemikas Borlo neseniai išrado nepaprastai stiprios jėgos sprogstamąja medžiagą, su kuria dabar daromi bandymai.

● Spauda atkreipia ypatingą dėmesį, kad daugelyje miestų baruose ir restoranuose padavėjomis tarnauja nepilnametės mergaitės.

Dienraščio Vienybės Pavasariniai Piknikai

Pirmas piknikas, pavadintas LIETUVIŲ DIENA, įvyks

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO-JUNE 2 D., 1940

PRADŽIA NUO 12 VAL. DIENĄ

LINDEN PARKE

Union City, Conn.

Šio pikniko programa, įdomybės ir nauda dalyviams:

1. **TRYS DOVANOS PINIGAIS, kurias turės progos laimėti tik užsimokėję įžangos tikietus.**
2. **JURGIS DAGILIUS, ansonietis, drūtuolis-akrobatas, rodys savo gabumus ir nujėgumą—pamatysite daug stebėtinų dalykų.**
3. **KONTESTAI — bus rinkimas sunkiausių vyro ir moters Connecticute. Laimėtojai gaus dovanas.**

JURGIS DAGILIUS, Drūtuolis, Akrobatas

4. **ŽYMŪS KALBĖTOJAI pasakys trumpas kalbas.**
5. **FILMŲ RODYMAS. Pradedant sutemti filmininkas J. Januškevičius, Jr., parodys judamus paveikslus. Pamatysite pereitų metų VIENYBĖS piknike gražuolės rinkimus ir kitus įvykius. Taipgi parodys kaip sustatoma ir spausdinama dienraštis VIENYBĖ. Bus filmuojamas ir šis piknikas.**

Bus ir daugiau įvairių įdomybių. Be to viso nepamirškite, kad visą laiką gros geras orkestras visokius šokius ir visi turės progos smagiai pasišokti ir pasilinksminti. Bus kuo ir pasivaišinti: skanių užkandžių ir šaltų gėrimų.

ĮŽANGA Į PARKĄ TIK 25 CENTAI

Visus Connecticut valstijos lietuvius atsilankyti į šį nepaprastą pikniką kviečia —

PIKNIKO RENGIMO KOMISIJA
IR DIENRAŠTIS VIENYBĖ.

Philadelphijos Lietuviai

Rengia Antrą Dienraščio Vienybės Pikniką

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO-JUNE 16 D., 1940

PRADŽIA NUO 12 VAL. DIENĄ

MYKOLAIČIO PARKE

Eddington, Pa.

Philadelphijos lietuviai visuomet suruošia linksmus ir įdomius dienraščio Vienybės piknikus, taigi ir šis piknikas bus linksmas ir įdomus visais žvilgsniais.

Bus gražì programa, įvairūs žaidimai, siurprizai, vertingų dovanų laimėjimai, geras orkestras gros įvairius šokius. Dalyvaus daug žymių svečių iš kitų kolonijų. Skanūs ir pigiai parduodami valgiai ir gėrimai. Šis dienraščio Vienybės piknikas bus tokiu, kurio ilgai neužmirš visi atsilankiusieji.

ĮŽANGA Į PARKĄ TIK 25 CENTAI

Visus Philadelphijos ir kitų kolonijų lietuvius atsilankyti į šį pikniką kviečia —

PIKNIKO RENGIMO KOMISIJA
IR DIENRAŠTIS VIENYBĖ.

VIENYBĖ

VAIZBOS BUTO NARIŲ SUSIRINKIMAS.

Brooklyno Liet. Prek. Buto narių susirinkimas įvyksta šio penktadienio vakarą, gegužės 10 d. 8 val. vak. laidotuvininko J. LeVandos įstaigoje, 337 Union Ave., Brooklyne. Prašomi visi nariai susirinkime dalyvauti ir svarstyti būtinuosius Buto reikalus.

Valdybos nariai pasiskirstys savo pareigomis ir darbas bus varomas pirmyn.

P. Bukšnaitis, sekr.

GALIMAS AMBULANSŲ STREIKAS

40-ties privatinių ligoninių 100 ambulansų vairuotojai grąsina streiku, jei nebus pagerintos darbo sąlygos ir neužtikrinta tolesnė ateitis. Jie protestuoja prieš 84 valandų darbo savaitę ir palyginti mažą, $40 algą. Jie neturi pensijų fondo, ligos pašelpos reikalavimo teisės, nei apmokamų atostogų. Jie to sau nori išreikalauti prie Ambulansų Vairuotojų Unijos, lokalo 643, I. B. of Teamsters, A. F. L.

Miesto valdyba buvo informuota apie grąsinimą streiku, kuriuo reikią susirūpinti ir dalykus sutvarkyti.

SHOWER PARTY MALINAUSKAITEI

Balandžio 27 d. buvo surengta didelė ir linksma shower party dėl Kate Malinauskaitės, kurią surengė jos draugė Millie Kalibat savo namuose. K. Malinauskaitė buvo pakviesta į svečius pas savo draugę ir nesitikėjo nieko kito. Kada tik spėjo įžengti į savo draugės namus, didelis būrys viešnių sušuko suprise! O K. Malinauskaitė nežinojo nei ką daryti nei sakyti, iš džiaugsmo. Gavo daug ir gražių dovanų.

Kate Malinauskaitė yra L. I. Birutės Merginų Klubo narė. Susiveda su Antanu Kalibatu gegužės 26 d. 3 val. popiet, Atsimainymo parap. bažnyčioj, Maspethe. Millie Kalibat tenka kreditas už surengimą tokios gražios puotos.

Buvusi.

DARBININKAI IŠSTOJA IŠ UNIJOS

Susekus ir iškėlus aikštėn hotelių tarnautojų unijos viršininko George Scalise darbelius, daugelis darbininkų nori išstoti iš tos unijos. Jau 1,000 darbininkų nubalsavo iš unijos išstoti. Manoma, šios unijos vardu išgauti naują čarterį apginant unijos vardą.

TAUTININKŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Mėnesinis svarbiems organizacijos reikalams aptarti Tautininkų klubo narių susirinkimas įvyksta šį penktadienį, gegužės 10 d. 8 val. vakare. Susirinkimas prasidės punktualiai. Bus svarstoma klubo bėgamieji ir veiklos reikalai. Artėjant vasaros sezonui klubas sujunda rengti parengimus ir dalyvauti kituose.

Visi klubo nariai susirinkime dalyvaukite ir atsiveskite norinčius prie klubo priklausyti.

Valdyba.

VL. MEILŪNAS JAU SVEIKSTA

Išsirgęs virš dviejų mėnesių Vladas Meilūnas paskiausiu laiku jau jaučiasi geriau ir pradeda vaikščioti. Nors jaučiasi dar silpnas, bet pavasaris vilioja į gatvę ir traukia aplankyti nors kaimynus. Kaip žinia, p. Vladas Meilūnas ilgoką laiką dirbo bartenderiu Susivienijimo salės bare. Gyvena 127 Grand St.,

Linkime p. Meilūnui sustiprėti ir su pavasariu galutinai nusikratyti nelemtąja liga, kuri gerokai jį susilpnino.

Mirė

Gegužės 7 d. savo gyvenamuose namuose mirė Paul Engerdahl, 33 metų amžiaus. Gyvenęs 338 Baltic St., Brooklyne. Kūnas pašarvuotas laidotuvininko S. Aromiskio laidojimo koplyčioje, kuris laidojimo reikalais ir rūpinasi.

Laidojamas gegužės 11 d., Alyvų Kalno kapinėse.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS

PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkėtis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu ruo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURĖ
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

SVEIKATA TAIPME

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4-ŲJŲ GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

Newarke ir Patersone Lietuvos kariuomenė žengia į Vilnių!

Kaip Lietuvos kariuomenė žengia į Vilnių, kaip atrodo Lietuvos dabartinė ir senoji statyba, kaip atrodo Lietuvos susisiekimas, kaip atrodo šiandieninė kaimo ir miesto Lietuva, jos keliai, namai, pilys, kaip atrodo pasaulinė New Yorko paroda, kaip atrodo New Jersey lietuviai pasaulinėje parodoje, brolių Motūzų filmose New Jersey paskutinį kartą matysite:

Newarke gegužės 10, penktadienį, Lietuvių salėje, 180 New York Ave. ir Patersone, parapijos salėje, 147 Montgomery Pl. šeštadienį, gegužės 11 dieną.

LIET. RADIJO DR-JOS PROGRAMOS

Prie WCNW radijo stoties leidžiamų programų rodyklės leidžiama ir Lietuvių Radio Dr-jos programų pažymėjimo priedas. Programos transliuojamos tris kartus savaitėje per šią stotį ir nurodytos valandos.

Žemiau telpa programų vedėjo p. J. Ginkaus kaipo asmens aprašymas ir jo anksčiau nuveiktieji darbai. Savo radijo programas p. Ginkus jau leidžia virš 11 metų laiko. Programos dabar vyksta pirmadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais skelbiamomis valandomis.

Ketvirtadienį, gegužės 9 d. nuo 7 iki 7:30 val. vak. Be kitko programoj dalyvavo Jono Navicko vedamas Nakties Pelėdų orkestras. Šeštadienio programoje dainuos Aidbalsiai. Programų anaunseriu yra Vyt. Ubarevičius, programų direktorius R. Kurdinaitis, anglų kalba anauseris A. Kairys.

BROWNSVILLE TIKRAI SUJUNDA

Brownsville miesto dalyje gegužės 8 d. patalpose P. S. 165, No. 78 Lott Ave., įvyko prakalbos sveikatos patarimais ir klausimais. Neseniai šioje miesto dalyje gyventojams buvo suteiktas nemokamas džiovos ligų tyrimas. Kalbos buvo pamargintos muzika ir dainomis. Surengė vietos Sveikatos biūro skyrius vadovaujant Dr. Leopold Rohr.

NAUJA KEISTA LIGA

Sveikatos Tyrimo Biūras praneša, kad tūla moteris mirusi vienoje Manhattan ligoninėje nauja, dar mažai iki šiol žinoma liga vardu "Parrot fever." Gydytojai pravedė tyrimą ir aiškinimą spaudoje. Sakoma, tai atogrąžų kraštų liga.

UŽUOJAUTOS ŽODIS

Dar taip nesenai Moterų Vienybės narės apgailestavo, netekusios visų mylimos narės, a. a. V. Sčegauskienės. Štai ir vėl liūdna žinia aplankė Moterų Vienybės nares: netekome kitos taurios ir kuklios narės, a. a. Mitkuvienės, kurią negailestingoji mirtis išplėšė iš mūsų tarpo.

Moterų Vienybė šiuomi reiškia užuojautą pp. Mitkų šeimai.

El. Jurgelienė, koresp.

SUKAKTUVĖS IR GIMTADIENIAI

Šeštadienį, gegužės 4 d. pp. Jandzevičiai minėjo savo 30 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jiems vestuves papuošė jų sūnus ir jo sužieduotinė Julė Stakonytė, gyv. 145-54 — 107th Ave., Jamaica.

Ketvirtadienį, geg. 2 gimtadienį minėjo Ant. Sličkas, 634 Barbary St., East New Yorke. Puotą papuošė Scholes kepyklos keiku Jonas Mačionis, gyv. tam pačiam name.

Šeštadienį, geg. 4, gimtadienį minėjo Richardas Shepherd, 436 Grand St., Brooklyne.

J. Valaitis.

Kiekvienas VIENYBĖS skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčiu paremti dienraščio leidimą

Remkite tuos, kurie remia jūsų laikraštį.

PARDUODAMI NAMAI

Dviejų aukštų, mūrinis namas, su 10 kambarių, stiklinis prieangis, maudynė, dvi ekstra išeinamos vietos, aliejum kūrenamas apšildymas. Gerai pastatytas ir puikioje padėtyje išlaikytas. Nepaprastai pigiai parsiduoda tuojaus, $5.000 pilna kaina. Dėl sąlygų galima susitarti. Atsišaukite: OPITZ, 50-18 39th St., Long Island City, L. I.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

Prirengiami Manadžeriai, Užveizdos ir Inžinieriai
Pasiruoškite dabar užtikrinimui sau ateities. JŲS GALITE TĄ PASIEKTI. Turėdami DAUGIAU MOKSLO, būsite naudingesni sau ir kitiems. Būdami išlavintu žmogumi, geriau pajėgsite susikurti sau geresnę ateitį ir turėsite progos DAUGIAU PINIGŲ UŽDIRBTI — KAS YRA KIEKVIENAM SVARBIAUSIA. Įstokite į vakarinius kursus Biznio Vedėjų Prirengimui (2 vakarus per savaitę), kuriuos veda laisniuotas profesionalis Inžinierius. Sėkmingai pabaigusiems kursus, kurie neturės darbo, gelbėsime surasti tinkamą užsiėmimą. Norintieji gauti nemokamai teikiamas informacijas, rašykite DABAR.
BUILDING MANAGEMENT
Pamokų Kursas Prasideda Dabar!
150 E. 50-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS

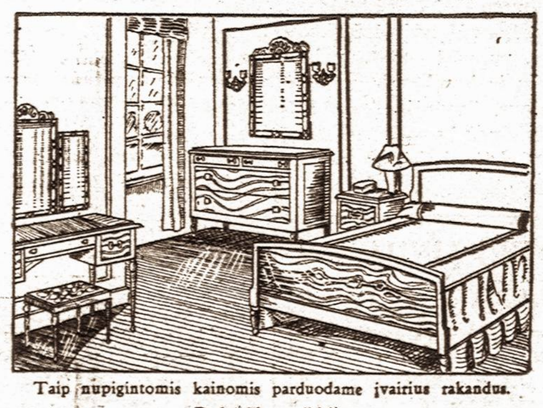

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus. Pasirinkimas didelis.
BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI
Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

ŠEŠTAS METINIS B. ŠALINAITĖS MOKINIŲ KONCERTAS

VIKTORIA VALUKAITĖ, pianistė

ALDONA ŽILINSKAITĖ, pianistė

ALDONA KLIMAITĖ, kolorat-soprano

įvyks
Sekmadienį, Gegužės 12, 1940
7 val. vak.

SHUBERT SALĖJE
Broadway, Monroe ir Howard Ave.
(Gates Ave. Stotis)

Mokinių tarpe bus:

VIKTORIA VALUKAITĖ
Jau atsižymėjusi kaipo pianistė. Buvus akompanistė Washington Irving High School Glee Club ir dabartiniu laiku pianistė prie Adelphi College orkestro

ALDONA ŽILINSKAITĖ
Brooklyno Aido Choro ir Ateities Žiedo chorelio mokytoja, yra taip pat ir gabi pianistė.

ALDONA KLIMAITĖ
Plačiai žinoma kaipo jau gerai prasilavinusi dainininkė, aktorė ir Elizabeth'o Bangos Choro mokytoja.

ONA DAUKANTAITĖ
Pianistė, kuri ir akompanuos Sietyno Chorui.

LILIJA MILČIŪTĖ
Pianistė prie Lietuvių Stygų orkestro.

JOANA MISEVIČIŪTĖ
Mažytė šokikė ir pianistė

Kiti:
Luiza Makutėnaitė
Suzanna Vaitelytė
Nancy Kairytė
Jurgis Kazakevičius
Juozas Sukackas
Algirdas Bacevičius
Vincas Skuodis

Apart mokinių programoje dainuos pagarsėjęs "SIETYNO CHORAS," ensemblis "AIDBALSIAI" ir BIRUTA RAMOŠKAITĖ, sopranas.

Po koncertui bus šokiai prie G. Kazakevičiaus orkestro. Įžanga $1.00. Būtinai pirkite bilietus iš anksto, nes prie durų nebus pardavinėjama.
Galite gauti pas visus mokinius ir "Vienybėj."

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 8-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
V. R. Valantiejus, Mgr.
General Insurance Agent
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

97.—Kuomet parblokštas sargas pradėjo šaukti ant miesto sienos, D'Arnotas su Uka, pagriebę jo ginklus, iš visų jėgų bėgo į girią, tikėdamiesi prasprūkti pro džiunglių sargybą, kuri, be abejojimo, išgirs keliamą lermą. Abudu skubinosi į Ratorą pašaukti pagalbos Tarzanui ir jo draugams...

...Vienas sargas ūmai atnešė karalienei žinią apie D'Arnoto su Uka pabėgimą. Athea pradėjo dūkti piktumu. "Čia Tarzano darbas!"—šaukė ji: "Atveskite pas mane Tarzaną!" Čia daktaras Wong patarė: "Gal reikia atskirti nuo kitų." Karalienė giliai pažvelgė į chinietį.

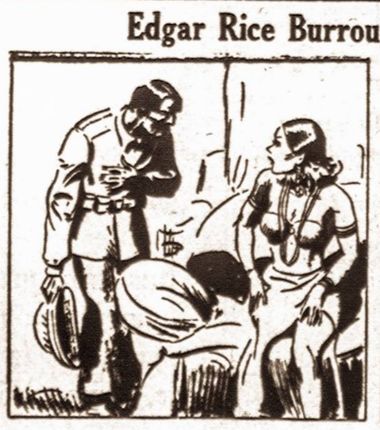

"Tavo patarimas gal ir geras, tik per vėlybas,"—atsakė šaltai Athea; "Be to, aš pradedu abejoti tavo ištikimumu, Wong Tai. Saugokis!" Chinietis nužemintai nusilenkė: "Protingiausioji Athea mane įtaria nekaltai. Aš visuomet ir su visu pasišventimu noriu tarnauti Jos Didybei."

Gana ilgai Athea su chiniečiu Wong Tai žiūrėjo vienas į kitą, lyg norėdami pamatyti paslėptas mintis. Pagaliau suskambėjo už durų ginklai. Apsiginklavę kareiviai atvedė Tarzaną su O'Rourke ir įstūmė į karalienės kambarį. Čia vėl Toro karalienė Athea pradėjo baisiai pykti.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje